

ATMINTINĖ, KAIP RAŠYTI ŠVENČIŲ IR RENGINIŲ PAVADINIMUS

1. Didžiosiomis raidėmis pradedami rašyti švenčių ir renginių pavadinimai. Jei pavadinimą sudaro keli žodžiai, tik pirmasis rašomas didžiąja raide, pvz.:

Naujieji metai
Motinos diena
Pasaulio lietuvių sporto žaidynės

LR darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatyme (2016, Nr. XII-2603) nustatyti tokie oficialūs švenčių dienų pavadinimai:

- 1) sausio 1-oji – ***Naujųjų metų diena***;
- 2) vasario 16-oji – ***Lietuvos valstybės atkūrimo diena***;
- 3) kovo 11-oji – ***Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena***;
- 4) sekmadienis ir pirmadienis – krikščionių ***Velykų dienos***;
- 5) gegužės 1-oji – ***Tarptautinė darbo diena***;
- 6) pirmasis gegužės sekmadienis – ***Motinos diena***;
- 7) pirmasis birželio sekmadienis – ***Tėvo diena***;
- 8) birželio 24-oji – ***Rasos ir Joninių diena***;
- 9) liepos 6-oji – ***Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) diena***;
- 10) rugpjūčio 15-oji – ***Žolinė (Švč. Mergelės Marijos ėmimo į dangų diena)***;
- 11) lapkričio 1-oji – ***Visų Šventųjų diena***;
- 12) gruodžio 24-oji – ***Kūčių diena***;
- 13) gruodžio 25-oji ir 26-oji – ***Kalėdų dienos***.

3. **Atmintinų dienų įstatyme** (1997, Nr. VIII-397) pateiktas toks atmintinų dienų sąrašas:

- 1) sausio 1-oji – ***Lietuvos vėliavos diena***;
- 2) sausio 13-oji – ***Laisvės gynėjų diena***;
- 3) sausio 15-oji – ***Klaipėdos krašto diena***;
- 4) sausio 25-oji – ***Vilniaus pagarsinimo diena***;
- 5) vasario 11-oji – ***Pasaulinė ligonių diena***;
- 6) kovo 4-oji – ***Lietuvos globėjo šv. Kazimiero diena***;
- 7) kovo 8-oji – ***Tarptautinė moterų solidarumo diena***;
- 8) kovo 9-oji – ***Lietuvos vardo diena***;
- 9) kovo 20-oji – ***Žemės diena***;
- 10) kovo 27-oji – ***Tarptautinė teatro diena***;
- 11) kovo 29-oji – ***Lietuvos įstojimo į NATO diena***;
- 12) balandžio 6-oji – ***Saugaus eismo diena***;
- 13) balandžio 7-oji – ***Pasaulinė sveikatos diena***;
- 14) balandžio 15-oji – ***Kultūros diena***;
- 15) balandžio 17-oji – ***Lietuvos energetikų diena***;
- 16) balandžio 27-oji – ***Medicinos darbuotojų diena***;
- 17) balandžio 28-oji – ***Pasaulinė darbuotojų saugos ir sveikatos diena***;

- 18) balandžio paskutinis sekmadienis – **Pasaulinė gyvybės diena**;
- 19) gegužės 1-oji – **Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą diena**;
- 20) gegužės 3-ioji – **1791 m. pirmosios rašytinės Konstitucijos Europoje diena**;
- 21) gegužės 4-oji – **Ugniagesių globėjo šv. Florijono diena**;
- 22) gegužės 7-oji – **Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena**;
- 23) gegužės 8-oji – **Antrojo pasaulinio karo aukų atminimo diena**;
- 24) gegužės 9-oji – **Europos diena**;
- 25) gegužės 11-oji – **Pagarbos mokesčių mokėtojams diena**;
- 26) gegužės 14-oji – **Pilietinio pasipriešinimo diena**;
- 27) gegužės 15-oji – **Steigiamojo Seimo susirinkimo diena, Tarptautinė šeimos diena**;
- 28) gegužės 17-oji – **Pasaulinė informacinės visuomenės diena**;
- 29) gegužės 21-oji – **Lietuvos tautinių bendrijų diena**;
- 30) gegužės trečiasis sekmadienis – **Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena**;
- 31) gegužės 25-oji – **Tarptautinė dingusių vaikų diena**;
- 32) birželio 1-oji – **Tarptautinė vaikų gynimo diena**;
- 33) birželio 3-ioji – **Sąjūdžio diena**;
- 34) birželio 14-oji – **Gedulo ir vilties diena**;
- 35) birželio 15-oji – **Okupacijos ir genocido diena**;
- 36) birželio 23-ioji – **Birželio sukilimo diena**;
- 37) liepos pirmasis sekmadienis – **Globėjų diena**;
- 37) liepos 13-oji – **Durbės mūšio diena**;
- 39) liepos 15-oji – **Žalgirio mūšio diena**;
- 40) liepos 16-oji – **Agronomų diena**;
- 41) liepos 17-oji – **Pasaulio lietuvių vienybės diena**;
- 42) liepos paskutinis sekmadienis – **Jūros diena ir Žvejų diena**;
- 43) rugpjūčio 2-oji – **Romų genocido atminimo diena**;
- 44) rugpjūčio 12-oji – **Tarptautinė jaunimo diena**;
- 45) rugpjūčio 23-ioji – **Europos diena stalinizmo ir nacizmo aukoms atminti ir Baltijos kelio diena**;
- 46) rugpjūčio 31-oji – **Laisvės diena**;
- 47) rugsėjo 1-oji – **Mokslo ir žinių diena**;
- 48) rugsėjo 8-oji – **Šilinė (Švč. Mergelės Marijos gimimo diena), Vytauto Didžiojo karūnavimo ir Padėkos už Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės apgynimą diena**;
- 49) rugsėjo antrasis šeštadienis – **Statybininkų diena**;
- 50) rugsėjo 22-oji – **Baltų vienybės diena**;
- 51) rugsėjo 23-ioji – **Lietuvos žydų genocido atminimo diena**;
- 52) rugsėjo 27-oji – **Lietuvos socialinių darbuotojų diena**;
- 53) rugsėjo 28-oji – **Tuskulėnų aukų atminimo diena**;
- 54) spalio 1-oji – **Tarptautinė pagyvenusių žmonių diena**;
- 55) spalio pirmasis šeštadienis – **Kūno kultūros ir sporto diena**;
- 56) spalio 5-oji – **Tarptautinė mokytojų diena**;
- 57) spalio 10-oji – **Vietos savivaldos diena**;
- 58) spalio antrasis šeštadienis – **Derliaus diena**;
- 59) spalio 16-oji – **Mažosios Lietuvos gyventojų genocido diena**;

- 60) spalio 20-oji – **1791 m. Abiejų Tautų (Lietuvos ir Lenkijos) tarpusavio įžado paskelbimo diena;**
 61) spalio 25-oji – **Konstitucijos diena;**
 62) spalio 31-oji – **Reformacijos diena;**
 63) lapkričio 2-oji – **Mirusiųjų atminimo (Vėlinių) diena;**
 64) lapkričio 16-oji – **Tarptautinė tolerancijos diena;**
 65) lapkričio 23-ioji – **Lietuvos kariuomenės diena;**
 66) lapkričio 30-oji – **Mažosios Lietuvos prisijungimo prie Didžiosios Lietuvos akto diena;**
 67) gruodžio 3-ioji – **Lietuvos advokatūros diena;**
 68) gruodžio 10-oji – **Tarptautinė žmogaus teisių diena.**
 69) gruodžio 15-oji – **Lietuvos teismų diena.**

4. Dažnai **kalendorinis šventės pavadinimas**, nors ir neįteisintas įstatymuose, yra prasminio šventės pavadinimo sinonimas ir už prasminį gal net žinomesnis. Tad švenčių pavadinimų, sudarytų ne tik iš prasminių žodžių, bet ir iš datos, pirmasis žodis rašomas didžiąja raide. Taigi švenčiame **Rugsėjo 1-ąją**, arba **Mokslo ir žinių dieną**, **Vasario 16-ąją**, arba **Lietuvos valstybės atkūrimo dieną**, **Kovo 8-ąją**, arba **Moters dieną (Tarptautinę moterų solidarumo dieną)**, **Kovo 11-ąją**, arba **Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną**.

Tais atvejais, kai mėnuo ir diena vartojami tik datos reikšme, didžioji raidė nevartojama – rašoma mažąja raide, pvz.: *Mokslo ir žinių diena švenčiama rugsėjo 1-ąją. Žalgirio mūšio diena yra liepos 15-oji.*

5. Ne klaida vartoti švenčių pavadinimus be žodžio **šventas**, tačiau jei šis žodis ar jo sutrumpinimas **šv.** vartojamas, tai jį rašyti reikia mažąja raide, nes jis neįeina į šventės pavadinimą. Tačiau stilistiškai, religiniuose tekstuose didžioji raidė gali būti vartojama, pvz.:

šv. Velykos (ir **Šv. Velykos**)
šv. Kalėdos (ir **Šv. Kalėdos**)

Trumpinys **šv.** rašomas didžiąja raide, kai įeina į geografinį tikrinį pavadinimą ar eina kitokio tikrinio pavadinimo pirmuoju žodžiu, pvz.: **Šv. Elenos sala**, **Šv. Stepono gatvė**, **Šv. Morkaus aikštė**; **Šv. Jonų bažnyčia**, **Šv. Onos atlaidai**, **Šv. Valentino diena**, **Šv. Kristoforo kamerinis orkestras**.

Stilistiškai didžiąja raide rašomi tokie religiniai sudėtiniai pavadinimai, kaip **Šventoji Dvasia**, **Šventasis Tėvas**, **Šventasis Raštas**, **Švenčiausiasis Sakramentas**. Šiuose pavadinimuose rekomenduojama būdvardžio netrumpinti.

6. „Dabartinės lietuvių kalbos žodyne“ (Vilnius, 2000, p. 644) ir „Lietuvių kalbos žodyne“ (t. 11, Vilnius, 1978, p. 183) teikiama **Rasos** šventė (ji dar vadinama **Kupolė (Kupolės)**, **Krešė (Krešės)**, **Rasos**, **Vainikų** šventė).

7. Į Darbo kodeksą įrašytas stilistinis pavadinimo variantas **Visų Šventųjų diena** (abu žodžiai pradedami didžiąja raide). Laikantis bendrųjų rašybos taisyklių, tik pirma šventės pavadinimo raidė būtų didžioji – **Visų šventųjų diena**.

8. Pagal bendrąsias rašybos taisykles tik pirmasis šventės pavadinimo žodis rašytinas didžiąja raide – **Trys karaliai**, tačiau stilistiniais sumetimais galėtų būti rašomos abi didžiosios raidės (**Trys Karaliai**).

9. **Užgavėnės** švenčiamos likus 7 savaitėms (46 dienoms) iki Velykų. Pirmoji diena po **Užgavėnių** vadinama **Pelenų diena**. Po Užgavėnių prasideda **gavėnia**. Tai septynių savaitių pasninkas ir atgailos laikas nuo Užgavėnių iki Velykų. **Gavėnia**, kaip ir kiti laikotarpių pavadinimai, rašomas mažąja raide: **adventas** (keturių savaitių laikotarpis prieš Kalėdas), **pasninkas**, **šabas**, **ramadanas**.

10. **Renginių tiesioginės reikšmės pavadinimai**, dažniausiai sudaryti iš vietovardžio ir renginio rūšį nurodančio žodžio, rašomi be kabučių, pvz.: **Ch. Frenkelio vilos vasaros festivalis**, **Trakų festivalis**, **Jūros šventė**.

Simboliniai tokių renginių pavadinimai rašomi su kabutėmis, pvz.: „**Šiaulių dienos 2012**“, „**Šv. Kristupo vasaros muzika**“ „**Bliuzo naktys**“.
